

RUIMTE OM TE LEREN

De kwetsbaarheid van de kleine school

WESTERVELD, SITUATIE

- Minder dan 19.000 inwoners in 26 kernen
- 63% woont in Havelte, Diever, Dwingeloo, Vledder
- Oppervlakte 283 M2
- 1 van de dunst bevolkte gemeenten van Nederland
- Verwachting in 2040: 15.400 inwoners

ONTGROENING / KRIMP

- Van ongeveer 1500 leerlingen in 2009 naar 920 in 2020
- Is krimp van 38%
- Maakt ons kwetsbaar
- Per 01-10-2015: 1.152 leerlingen
- Geeft veel leegstand: 1.621 m² op 8 scholen
- Stork krijgt nieuwbouw
- € 209.000 per jaar minder inkomsten

LEERLING ONTWIKKELING TDS

- Situatie per 24-02-16: 56 leerlingen uitloop tot 59/60 in juli 2016
Gr 1: 2 lln Gr 2: 8 lln Gr 3: 4 lln Gr 4: 5 lln = 19 lln
Gr 5: 7 lln Gr 6: 7 lln Gr 7: 12 lln Gr 8: 11 lln = 37 lln
- Perspectief:
1 aug 16: uit 11 lln in 0 lln: TD 49
1 aug 17: uit 12 lln in 1 lln: TD 38
1 aug 18: uit 07 lln in 5 lln: TD 36
1 aug 19: uit 07 lln in 4 lln: TD 33
- Gestelde criterium wordt niet gehaald, 2 groepensysteem

KWETSBAARHEID

Een kleine school is per definitie niet slecht, maar wel kwetsbaarder en behoort vaker tot de categorie zwak en zeer zwak.

Vragen:

- Waarom gaat het vaak minder goed op een kleine school?
- Waar liggen de kwetsbaarheden?
- Waarom is er een relatie schoolgrootte – brede kwaliteit?

BREDE KWALITEIT

1. Pedagogische kwaliteit
2. Didactische kwaliteit
3. Organisatorische kwaliteit
4. Professionele kwaliteit van de leerkracht en onderwijskundig leiderschap

PEDAGOGISCHE KWALITEIT 1 v 3

Belangrijk voor goede pedagogische kwaliteit is:

- Leerlingen voelen zich veilig
- Effectieve relatie leerkracht – leerling
- Helder klassenmanagement: Rust-Orde-Regelmaat

PEDAGOGISCHE KWALITEIT 2 v 3

Kwetsbaarheid:

- a. Het continue veilig voelen: sociale context
- b. Opdoen van sociale vaardigheden in een peergroep
- c. Kleine jaargroep: te weinig sexe- en leeftijdsgenoten
- d. Minder mogelijkheden tot het ontwikkelen van sociale vaardigheden in groepsprocessen, minder diversiteit
- e. Verhouding leerkracht-leerling-ouder

PEDAGOGISCHE KWALITEIT 3 v 3

- Kleine scholen blijven in trek voor ouders met een zorgleerling (vanwege vermeende veiliger omgeving en kleine schaal)
- **Kwetsbaarheid:** Geeft risico voor de opbrengsten

DIDACTISCHE KWALITEIT 1 v 2

- Vaardigheden van de leerkracht zijn van belang voor de prestaties van de leerlingen
- Kwaliteit van de leerkracht is dus cruciaal / hoge verwachtingen

DIDACTISCHE KWALITEIT 2 v 2

Kwetsbaarheden:

- a. Toepassen van didactische strategieën in een klas met 3-4 leerjaren geeft beperkingen (afstemmen leerinhouden, instructie, verwerkopdracht- en onderwijstijd op verschillen in ontwikkeling tussen leerlingen)
- b. Indien er ook nog zorgleerlingen zijn, vraagt organisatie van het onderwijsleerproces grote creativiteit en flexibiliteit van de leerkracht
- c. Te weinig interactie. In leerproces is interactie cruciaal
- d. Te weinig coöperatief leren: CL draagt bij aan leerrendement; samenwerken in kleine groepen, zelfde niveau van wisselende samenstelling; kleine school heeft te weinig leerlingen

SAMENVATTEND

- Grote kans op onvoldoende instructie, aanbod, toetsing, afstemming tijd en zorg
- Gevolg kan zijn: onvoldoende opbrengsten
- Inspectie Basisarrangement:
Voldoende tussen- en eindopbrengsten

ORGANISATORISCHE KWALITEIT 1 v 2

Kwetsbaarheid

- Ongezonde werkdruk voor leerkracht
- Weinig mobiliteit
- Te weinig professionele distantie
- Te weinig verschillende meningen
- Houden elkaar niet scherp

ORGANISATORISCHE KWALITEIT 2 v 2

- Werken met verschillende jaargroepen vergt hoge kwaliteiten van de leerkrachten
- Gecompliceerdheid van het werk neemt toe
- Vervanging bij ziekte
- Te weinig expertise binnen het team

PROFESSIONELE KWALITEIT

- Leerkrachten staan onder druk door zeer hoge werkdruk
- Weinig mogelijkheden voor reflectie
- Onderwijskundig leiderschap is cruciaal
- Kwaliteit van de leerkracht wordt bevorderd door gerichte bijscholing en onderwijskundige leiding
- Excellente leerkracht: combi van 3 groepen met zorgleerlingen vergt werken op 10 niveau's

LEEFBAARHEID

- Hangt de leefbaarheid van een dorp af van een school?

Nee, er blijkt geen direct verband te bestaan tussen de leefbaarheid en aanwezigheid van een school.

Nee, de ziel van een dorp wordt bepaald door de inwoners.

Wel wenselijk, maar niet noodzakelijk.

- Zoek een alternatieve ontmoetingsplek (dorpshuis?)

HOE VERDER?

- Ouderavond: Fusie met wie?
- Instemming nodig van de MR (en)
- MR met elkaar in gesprek
- Gemeente informeren voor 01-08-16
- Raadsbesluit voor 01-02-2017
- Fusie per 01-08-2017